



משרד התעשייה המסחר והתעסוקה
לשכת המדען הראשי

תכניות המופעלות בלשכת המדען הראשי



פברואר 2011

תוכן עניינים

24	■ מסלולים לעידוד מו"פ בתחומי הננוטכנולוגיה והביוטכנולוגיה	5	■ דבר המדען הראשי
24	מרכזי ננוטכנולוגיה באקדמיה	10	■ פעילות לשכת המדען הראשי
25	המכון הלאומי לביוטכנולוגיה	12	■ מסלולי סיוע - כלי מימון לתכניות מו"פ
26	קרן למדעי החיים	12	קרן המו"פ-לפיתוח מוצרים ותהליכים
27	צת"ם - ציוד לחברות שירות במדעי החיים	14	מרכזי מחקר ופיתוח של חברות גדולות בפריפריה
28	■ מסלולי מגנט - לעידוד פיתוח טכנולוגיה גרנית והגברת השת"פ בין האקדמיה לתעשייה	14	הסדר מו"פ גנרי לחברות גדולות
28	מאגדי מגנט	15	מרכזי פרויקטים של חברות רב-לאומיות
28	איגודי משתמשים	15	מרכזים טכנולוגיים לקידום טכנולוגיות מים ואנרגיות מתחדשות
29	מגנטון	16	מו"פ עסקי בחקלאות
29	נופר	16	מרכזי מו"פ פיננסי
30	קמין	17	קרן "מימד"-מו"פ ליישום דואלי צבאי/בטחוני ומסחרי
30	■ מסלולים לשיתוף פעולה בינלאומי במו"פ	18	השקעות מוסדיים ישראלים בהיי-טק
31	קרנות דו-לאומיות	19	■ מסלולי סיוע לתעשייה המסורתית
31	הסכמי שת"פ במו"פ עם תאגידים רב-לאומיים	19	תעדוף התעשייה המסורתית במסגרת קרן המו"פ
32	ISERD תכנית המסגרת למו"פ של האיחוד האירופי	20	מכינת מו"פ לתעשייה המסורתית
34	נציבות המדע והטכנולוגיה ישראל-ארה"ב	20	סיוע למכוני מחקר
35	הסכמים דו-לאומיים לתמיכה מקבילה	21	מסורטק
36	הסכמים רב-לאומיים מסגרות בינלאומיות באירופה לשת"פ במו"פ	21	■ מסלולי סיוע ליזמים/ חברות מתחילות
		21	תכנית תנופה
		22	חממות ליזמות טכנולוגית
		23	חממה תעשייתית
		23	יזמים צעירים

דבר המדען הראשי

נכבדי,

השנה החולפת התאפיינה בהמשך עמידתו של המשק הישראלי כמעט חסיני בפני פגעי המשבר הכלכלי העולמי, שפגע בכלכלותיהן של מדינות רבות, ובכללן מספר מדינות שנחשבו עד לפני זמן לא רב ל"נמרים" או ל"דרקונים". עדין לא נחלצנו לגמרי מהשפעות המשבר: ב-2010 צמח המשק ב-5.4%, התאוששות יפה מהשפל של 0.8% בשנת השיא של המשבר (2009). היצוא של סקטור ההיי-טק, המהווה מחצית מהיצוא הישראלי, גם אם טרם חזר לרמת השיא שנרשמה ב-2008, צמח בכ-13%, והגיע ל-20.1 מיליארד USD. כדי לשמור על המגמה החיובית ביצוא של סקטור ההיי-טק ובשיעור הצמיחה של המשק כולו, ראוי להגביר את ההשקעה הממשלתית במחקר ופיתוח, תוך כדי יישומן של תכניות המחקר והפיתוח בכלל המגזרים התעשייתיים, וייזומן של תכניות חדשות המותאמות לעולם המשתנה.

ישראל המשיכה לשמור על מעמדה בעולם בתחומי החדשנות והכושר הטכנולוגי: על פי מדד התחרותיות העולמי שעורך הפורום הכלכלי העולמי¹, ישראל מדורגת ששית בעולם (מתוך 139 מדינות) במדד החדשנות; רביעית בעולם בדירוג מספר הפטנטים לנפש הנרשמים על ידי תושבי ישראל וראשונה בעולם באיכות מכוני המחקר המדעיים שלה. ישראל גם ממשיכה לשמור על מיקומה בצמרת מדינות ה-OECD המשקיעות במו"פ אזרחי כאחוז מהתמ"ג - 4.3% ב-2009.

לשכת המדען הראשי היא אחת מאבני היסוד של התעשייה בישראל, ולה חלק חשוב בהפיכתה לתעשייה עתירת מו"פ משגשגת. משימותיה העיקריות של לשכת המדען הראשי הן סיוע בפיתוח טכנולוגיות חדשות

1. Global Competitiveness Report 2010-2011, Klaus Schwab, World Economic Forum

כאמצעי לחיזוק הכלכלה הישראלית, תוך עידוד יזמות טכנולוגית ופיתוח מאגר ההון האנושי הייחודי לישראל. לשכת המדען הראשי אמונה על טיפוח וקידום שיתופי הפעולה בתחום המו"פ ברמה הלאומית והבינלאומית.

בסוף שנת 2010 ניתנה תוספת משמעותית לתקציב המדען הראשי, אשר סייעה לספק לתעשייה את המימון הנוסף לתכניות מחקר ופיתוח, שכה חיוני לשמירת כושרה התחרותי. בזכות תוספת זאת, שמר תקציב המדען הראשי על רמה גבוהה של 1.62 מיליארד ₪, נמוך אך במעט מתקציב השיא של 2009 והתקציב השני בגודלו מאז 2004. נתון זה מבטא את ההכרה של ממשלת ישראל בחשיבותו המרכזית של המחקר והפיתוח התעשייתי כמחולל צמיחה במשק. מתוך תקציב המדינה הדו-שנתי אשר אושר לאחרונה, עומד בסיס תקציב 2011 על 1.3 מיליארד ₪ בלבד, אך אנו מצפים כי גם הוא ישתלב במגמה המסתמנת להגדיל באופן משמעותי את תקציבי המדען הראשי בשנים הקרובות.

התקציב המוגדל אפשר לקרן המו"פ, התכנית הגדולה ביותר הפועלת בלשכת המדען הראשי ומיועדת לפיתוח מוצרים תחרותיים, להעניק בשנה שחלפה מענקי מו"פ בסך כולל של 1.13 מיליארדי ₪, בעיקר לחברות מתחומי התקשורת, האלקטרוניקה ומדעי החיים. כבשלוש השנים האחרונות, מופנה חלק הארי של תקציב המדען הראשי - 84%, לטובת מימון תכניות מו"פ של חברות קטנות ובינוניות (עד 100 מיליון USD מכירות).

בשנת 2010 המשיכה לשכת המדען הראשי בייזום ויישום תכניות חדשות וכלים ייחודיים שפותחו בשנים האחרונות לצורך תמיכה בתעשייה הישראלית, ובהתחשב בשינויים במשק ובתנאי השוק הגלובליים:

- במסגרת התכנית לקידום התעשייה המסורתית ניתנו מענקים ויעוץ למספר גדול של חברות שאינן אמונות, בדרך כלל, על אסטרטגיה עסקית המבוססת על מחקר ופיתוח. שנת 2010 התאפיינה בעלייה משמעותית בביקושים למענקים במסלול עידוד התעשייה המסורתית, בין היתר

בשל ביטול תשלום התמלוגים לחברות הללו, שהונהג בספטמבר 2009. פעילות אחרת במסגרת זאת היא תכנית "מסורטק" החדשה שתושק השנה, במטרה ליצור ולהרחיב את התשתית התעשייתית לפיתוח מוצרים חדשים, באמצעות שילוב ושיתוף פעולה בין חברות מתחום התעשייה המסורתית וחברות מתעשיית ההיי-טק. המו"פ שיבוצע בדרך זאת יגדיל את כושר התחרות של התעשייה המסורתית בישראל בשווקים הבינלאומיים, ועשוי ליצור ערך מוסף לייצור המקומי והעדפתו על פני הוצאת המפעלים לחו"ל.

- תהליך ההקמה של קרנות מדעי החיים שהותנע ב-2009, התקדם השנה באופן משמעותי והיעד לתחילת פעילותן הוא עד אפריל 2011. הממשלה, כשותף עוגן, תקצה לקרנות עד 80 מיליון USD, והצפי הוא כי השוק הפרטי יגדיל את ההשקעה פי ארבעה.
- בשנת 2010 תקצב המדען הראשי את מרכזי המו"פ לננוטכנולוגיה ב-10 מיליון USD. התכנית החמש-שנתית שהחלה ב-2005 עומדת להסתיים בקרוב, אך המתווה ל-5 השנים הבאות חודש בשלב זה, עם דגש יותר יישומי ותעשייתי, במכון הראשון שהוקם, בטכניון.
- במסגרת תכנית מגנט, שמטרתה לחזק ולהרחיב את התשתית הטכנולוגית של התעשייה בישראל ולגשר בין המחקר הבסיסי למחקר היישומי בתחומים מוגדרים, פעלו בשנת 2010 14 מאגדים, בתקציב כולל של 157 מיליון ₪. במהלך 2011 תחל בפעולתה תכנית "קמיי" החדשה, לעידוד מחקרים יישומיים נבחרים המבוצעים על ידי האקדמיה.
- תכנית החממות הטכנולוגיות הנה כלי מרכזי של לשכת המדען הראשי לתמיכה וקידום של מיזמים טכנולוגיים המצויים בשלביהם הראשונים. ב-2010 אושרה תמיכה בהקמתן של 96 חברות הזנק חדשות במסגרת התכנית. מדובר בגידול של כ-15% בהשוואה להיקף האישורים שניתנו בשנת 2009. בעקבות התמשכות המשבר הכלכלי ומיעוט ההשקעות שמוכנים גורמים פרטיים לבצע בחברות צעירות, חלה עלייה גדולה במספר המיזמים הזקוקים לתמיכת התכנית, והגדלת תקציב המדען הראשי אפשרה תמיכה בכל מיזם שהיה ראוי לכך. כמו כן, הסתיים

- תכנית "מימד", שתושק השנה, במטרה לעודד חברות קטנות ובינוניות לקדם רעיונות יצירתיים וחדשניים העשויים לסייע לצה"ל להתמודד עם אתגרי המבצעים, ובמקביל לפתח מוצר מסחרי בר-תחרות בשווקים האזרחיים בחו"ל.
- השתתפות פעילה במיזמי הקלינטק של הממשלה: התכנית הלאומית להקטנת התלות העולמית בנפט לתחבורה, התכנית הלאומית להפחתת פליטות גזי חממה וכן התכניות הלאומיות להקמת שני מרכזי מו"פ, האחד באזור אילת - אילות, לקידום טכנולוגיות בתחום האנרגיות המתחלפות, והשני בשדה-בוקר, לקידום טכנולוגיות המים.

האתגר המרכזי העומד לנגד עיני, עם כניסתי לתפקיד המדען הראשי, הוא כיצד אנו מכשירים את הקרקע לבניית כלכלה תחרותית, המבוססת על ידע וערך מוסף גבוה, ומאפשרים לאוכלוסיות שונות במשק הישראלי להשתלב בכלכלה זו ולתרום ליצירתה ולצמיחתה, באמצעות הכלים העומדים לרשותנו בלשכה, וביצירתם של חדשים. אני מאמין כי במגוון הרחב של הפעילויות השונות המבוצעות בלשכת המדען הראשי כפי שפרשתי כאן על קצה המזלג, אנו פועלים, ונמשיך לפעול, על מנת לענות לאתגר זה ולתרום את תרומתנו ליצירת משק ישראלי חזק, תחרותי, צומח, המבוסס על ידע וטכנולוגיה.

אני מאחל לכולנו כי בעזרת יצירתיות ויוזמה, ולמרות הקשיים הניצבים בפתח, תהיה שנת 2011 מוצלחת ופורייה.

בכבוד רב,

אבי חסון
 המדען הראשי

תהליך ההפרטה של החממות, ובמקביל, נכנסה לתוקפה רפורמה חדשה בתכנית, שעיקריה: בחירת זכייני החממות הטכנולוגיות בהליך תחרותי, הארכת תקופת הזיכיון של בעלי החממה, התרת החזר מענק המדינה על ידי החברות באמצעות תמלוגים מהכנסות וחובי זכייני החממות בהשקעה כספית בחברות שאושרו להפעלה בחממה.

- במישור הגלובאלי, נתפסים שיתופי הפעולה הטכנולוגיים הבין-לאומיים כאמצעי לקידום החדשנות הישראלית ולשיפור כושרו התחרותי של היצוא הישראלי בשווקים העולמיים. שנת 2010 היתה שנת שיא במספר הבקשות למימון שיתופי פעולה בינלאומיים במו"פ: מתוך 216 בקשות שהוגשו לקרן המו"פ באמצעות מתימו"פ, מרכז התעשייה הישראלית למחקר ופיתוח בלשכת המדען הראשי, אושרו כ-20 פרויקטים בשיתוף חברות זרות וישראליות, בסך כולל של כ-85 מיליון ₪. זאת ועוד, ב-2010 החלה ישראל את שנת הנשיאות שלה בראשות ארגון המו"פ האירופי EUREKA. מאז הצטרפה ישראל ב-2007 לתכנית המסגרת השביעית למחקר ופיתוח של האיחוד האירופאי (FP7), הוענקו מענקים לחוקרים ישראלים בסכום הגדול ב-60% מסכום התשלום של ישראל בתכנית עד כה. עד כה, הוגשו 4,700 השתתפויות ישראליות במסגרת התכנית, מתוכן סווגו כ-1,080 כהצלחות ב-650 פרויקטים בשווי כולל של 4.2 מיליארד €. השווי הכולל של פרויקטים ישראליים במסגרת התכנית עומד כעת על 400 מיליון €.

• תכניות חדשות:

- הושקה תכנית חדשה, במתכונת פיילוט, לעידוד גופים פיננסיים רב-לאומיים זרים להקים בישראל מרכזי מו"פ אשר ישמשו את התעשייה הפיננסית העולמית. תכנית זאת מהווה סנונית ראשונה במסגרת הפעילות בה בוחנת לשכת המדען הראשי את נושא עידוד המו"פ בענפי השירותים.

פעילות לשכת המדען הראשי

לשכת המדען הראשי (המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי) במשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה פועלת מתוקף החוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד - 1984. הלשכה מופקדת על עידוד המחקר והפיתוח בתעשייה הישראלית על כל ענפיה, בדרך של עידוד החדשנות הטכנולוגית והתעשייתית, במטרה להביא להגדלת התועלת הכלכלית למשק הנובעת ממחקר ופיתוח או מפירותיהם (תשואה עודפת), לקדם את היצוא, ליצור מקומות עבודה ולשפר את מאזן התשלומים של מדינת ישראל. כמו כן, מופקדת לשכת המדען הראשי על כריתת הסכמים בינ"ל לקידום מטרות החוק.

לשכת המדען הראשי תומכת במו"פ טכנולוגי עסקי על ידי סיוע כספי ישיר בהתאם לחוק המו"פ, הלשכה מובילה לפיתוח מודלים חדשניים ארוכי טווח ומודלים כתגובה לצורכי השוק, תוך ראייה ארוכת טווח, לפיתוח תשתיות הידע ולהטמעת החדשנות והמו"פ במספר סקטורים ייחודיים, ובכלל זה תמיכה יעודית ותמיכה בתחומים מועדפים כגון תעשייה מסורתית, ננוטכנולוגיה, ביוטכנולוגיה, מים, אנרגיה ועוד. במקביל, מופעלות תכניות תמיכה הכפופות לחוק המו"פ ומופעלות על פי הוראות מנכ"ל כמו: פיתוח והרחבה של תשתית טכנולוגית לתעשייה באמצעות סיוע למו"פ גרי במסגרת תכניות "מגנט", טיפוח שיתופי פעולה בינלאומיים בתחום המו"פ התעשייתי, תמיכה ביזמים באמצעות חממות טכנולוגיות כדרך למימוש רעיונות טכנולוגיים חדשניים, עידוד יזמים בתחילת דרכם במסגרת תכנית "תנופה" ועוד.

מסגרות התמיכה של לשכת המדען הראשי תומכות מדי שנה, במאות תכניות מו"פ בכל שלבי המו"פ, החל מחדשנות טכנולוגית הנובעת מרעיון של היזם הבודד בשלבים הראשונים של גיבוש הרעיון Pre-seed; דרך חברות חממה והזנק ועד לחברות הפועלות בכוחות עצמן. לשכת המדען הראשי תומכת בפיתוח טכנולוגיות חדשניות למוצרים חדשים בכל ענפי המשק,

בחברות ותיקות ובחברות חדשות, בתעשייה עילית (היי-טק), ובתעשייה מסורתית, וכן באמצעות תמיכה בשת"פ בינלאומי, פיתוח תשתיות טכנולוגיות לידע, ועוד.

המכנה המשותף לכל החברות המשקיעות במו"פ חדשני הוא בסיכון הרב שהן לוקחות על עצמן. מחקרים מראים כי מענקי המו"פ אפקטיביים ביותר ומהווים את מנוע הצמיחה המרכזי לקידום החברות לביצוע מו"פ וכי התמיכה הממשלתית במו"פ מביאה לתנופה במפעלים קיימים וחדשים בכל ענפי העסקים בישראל, ומביאה ליצירת יתרונות כלכליים מוחשיים בסביבה הטכנולוגית, ולמינוף רוח היזמות הייחודית והאופיינית לישראל.

בשונה מתמיכה ממשלתית במדינות אחרות בעולם, חברות אשר מצליחות במכירת מוצרי מו"פ שנתמכו על ידי לשכת המדען הראשי, משלמות תמלוגים אשר משמשים כמענקים לחברות אחרות.

מגוון מסלולי התמיכה בלשכת המדען הראשי מכח חוק המו"פ והוראות מנכ"ל, מביאים לגידול בפעילות המו"פ בישראל ולשיפור כושר התחרות של התעשייה בישראל. מסייעים להגברת הצמיחה הכלכלית בישראל, ולשמירת האינטרסים המשקיים המקומיים על ידי השארת הייצור והפעילות העסקית בישראל.

פעילות לשכת המדען הראשי חותרת למיצוי מרבי של פוטנציאל ההון האנושי המצוי במדינת ישראל המהווה משאב לאומי עיקרי, ומקנה יתרון תחרותי המאפשר מיצוב טכנולוגי גבוה בשוקי העולם.

מסלולי סיוע - כלי מימון לתכניות מו"פ

קרן המו"פ - לפיתוח מוצרים ותהליכים

תכנית התמיכה המרכזית בלשכת המדען הראשי, לתמיכה במו"פ תעשייתית לפיתוח מוצרים תחרותיים ותהליכים, הפועלת מתוקף החוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה.

במסגרת זו מופעלות גם תכניות תמיכה ייעודיות ותמיכה בתחומים מועדפים כגון: מו"פ באזורי פיתוח, תעשייה מסורתית, ננוטכנולוגיה, ביוטכנולוגיה, אנרגיות מתחדשות, קלינטק, שת"פ עם תאגידים רב-לאומיים ותכניות שת"פ בינלאומי לתמיכה דו-לאומית במו"פ. התמיכה הינה לכלל העסקים בישראל, על כל ענפיהם, בכל שלבי המו"פ.

ועדת המחקר - ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, בהשתתפות נציגי ממשלה וציבור, הינה הגוף המוסמך להחליט על אישור תכניות המו"פ בהתאם לחוק המו"פ. ועדת המחקר קובעת את שיעורי התמיכה על פי מכלול השיקולים ובהתאם לאמות המידה כפי שנקבעו על ידי ועדת הכספים של הכנסת. שיעור המענק נע בין 20% ועד לשיעור תמיכה מקסימלי של 50% מהוצאות המו"פ המאושרות.

לתכניות הפועלות באזור עדיפות, מתווסף שיעור מענק. התוספת נעה בין 10% לאזור א' ל-25% בקו העימות, וזאת בהתאם לצו השרים.

ועדת המחקר קיבלה החלטה על הכרה בתחומים טכנולוגיים מועדפים: ננוטכנולוגיה, ביוטכנולוגיה ומו"פ בתעשייה המסורתית. תכניות מו"פ בתחומים אלו, שנבחנו בקריטריונים המקובלים ואושרו על ידי הועדה נתמכות בשיעור של 50%.

עפ"י חוק המו"פ, חברה אשר קיבלה תמיכה מלשכת המדען הראשי מחויבת בתשלום תמלוגים במידה והפרויקט מגיע למסחור. התמלוגים מחושבים בשיעור של 3.5%-3% ממכירות המוצרים המבוססים על הידע שנתמך. התמלוגים נושאים ריבית ליבור +1. התמלוגים הנגבים מתווספים לתקציב קרן המו"פ לסייע לתכניות מו"פ חדשות.

היקף התמיכה במסגרת קרן המו"פ הינו בסך כ-1 מיליארד ש"ח מדי שנה, והגבייה מתמלוגים כ-400 מיליון ש"ח מדי שנה.

הגשת בקשות לתכניות מו"פ מתבצעת באופן מקוון ובהתאם לנהלים:

1. ביקושים מעל 30 מיליון ש"ח: הגשה עד ל-15/1
2. ביקושים עד 30 מיליון ש"ח: הגשה עד ל-31/01
3. ביקושים עד 10 מיליון ש"ח: ניתן להגיש במהלך כל השנה.
4. תחומים מועדפים: ניתן להגיש במהלך כל השנה.

לשכת המדען הראשי הינה הגורם המיישם את החלטות הועדות המקצועיות של: קרן המו"פ, השת"פ הבינלאומי, תכניות החממות הטכנולוגיות, תכנית תנופה, תכניות מגנט ותכניות מיוחדות. יישום ההחלטות בא לידי ביטוי בתקצוב ההחלטות, הוצאת כתבי אישור לתעשייה, בדיקת דיווחים שוטפים, מעקב אחר התניות ואבני דרך, הפעלת בודקים מקצועיים טכנולוגיים ופיננסיים, בדיקת ואישור הוצאות המדווחות, העברת תשלומים, סגירת תיקים וגביית תמלוגים.

הדיווח השוטף של החברות על הוצאות המו"פ שאושרו הינו באמצעות דיווח אלקטרוני, כאשר החברות מקבלות מלשכת המדען הראשי מידע עדכני ומפורט על גבי טופס דיווח ייעודי לדיווחי ביצוע. מהלך זה מקצר את לוח זמנים מערך הבדיקה והעברת התשלומים בפועל לתעשייה.

החל משנת 2008, כל התעשייה הנתמכת מתעדכנת בזמן אמת על סטטוס בקשות המו"פ באינטרנט - תהליכי הבדיקה, אישור, תשלום ועוד.

החל משנת 2010, מתבצע אימות הדיווחים השונים ללשכת המדען הראשי, באמצעות חתימה אלקטרונית אשר חוסכת מהחברות את הצורך לשלוח נפסי אימות חתימה בדואר.

מרכזי מחקר ופיתוח של חברות גדולות בפריפריה

מסלול זה מהווה חלק ממנגנון לצמצום הפערים המשמעותיים בין הפריפריה למרכז הבאים לידי ביטוי בין היתר ברמות שחר והשכלה. למרכזי מו"פ בפריפריה השפעה גדולה מאוד ביצירת מנגנונים להתהוות מרכז תעסוקה איכותית ופעילות כלכלית בסביבתם הגיאוגרפית. המסלול מופעל החל משנת 2010 בהתאם להוראה מכוח החוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה.

המסגרת התקציבית לתכנית זו הינה 300 מיליון ש"ח לתקופה של שלוש שנים. הייחודיות של המסלול הינה שהוא מאפשר לחברה המעבירה פעילות משמעותית מהמרכז לפריפריה, ודאות יחסית לגבי תקצוב הפעילות לתקופה של עד שלוש שנים. המסלול מיועד לחברות ישראליות גדולות, אשר מחזור המכירות הכולל שלהן מפעילות בישראל, בשנה שקדמה להגשת הבקשה לקבלת הסיוע, עלה על 100 מיליון USD.

ועדת המחקר הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

הסדר מו"פ גנרי לחברות גדולות

מסלול תמיכה במו"פ ארוך טווח של חברות עתירות השקעה במו"פ. התכנית מופעלת במסגרת הוראת מנכ"ל מס' 8.0 החל משנת 2001. מטרת ההסדר, להביא את החברות הגדולות להתמקד יותר בפיתוח ידע ותשתיות טכנולוגיות, מו"פ גנרי - מו"פ ארוך טווח: פיתוח ידע חדש לחברה אשר כתוצאה ממנו יפותחו שורת מוצרים עתידיים.

במידה והחברה הסדירה את חובה עם המדינה היא רשאית לפנות למסלול מענקים זה אשר מקנה זכות למענקים ללא חובת תמלוגים, בגין ביצוע מו"פ גנרי בחברה (להבדיל ממו"פ גנרי שהוא במסגרת מאגד של חברות ואקדמיה).

ועדת המחקר הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

מרכזי פרויקטים של חברות רב-לאומיות

מסלול לעידוד הקמת מרכזי פרויקטים במדינת ישראל של חברות רב-לאומיות. התכנית מופעלת במסגרת הוראות מנכ"ל 8.13 החל משנת 2008. מטרת התכנית, לעודד חברות רב-לאומיות תעשייתיות מתחום התעשייה המסורתית או התעשייה המעורבת (בהתאם להגדרות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה) להקים מרכזי פרויקטים במדינת ישראל תוך מיקוד פעילות אותו מרכז פרויקטים בביצוע מחקר ופיתוח טכנולוגי-תעשייתי בפריפריה ובתעשייה המסורתית בשיתוף עם גורם ישראלי.

התמיכה אשר תוענק במסגרת תכנית זו, תוענק לשם הקמת והפעלת מרכז פרויקטים של החברה הרב-לאומית בישראל ולא רק עבור הפרויקטים אשר יבוצעו במסגרת אותו מרכז פרויקטים. ועדת המחקר הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

מרכזים טכנולוגיים לקידום טכנולוגיות מים ואנרגיות מתחדשות

במסגרת מדיניות קידום טכנולוגיות מים ואנרגיות מתחדשות, לשכת המדען הראשי מובילה את הקמתם של מרכז טכנולוגי למים בשדה בוקר ומרכז טכנולוגי לאנרגיה מתחדשת בנגב ובערבה.

מטרת הקמת המרכזים הטכנולוגיים, הינה עידוד יזמות טכנולוגית בתחום פיתוח טכנולוגיות מים ובתחום פיתוח טכנולוגיות לייצור חשמל באמצעות אנרגיה מתחדשת, על ידי יצירת מערך סיוע שיאפשר לבעלי רעיונות בתחום הטכנולוגי בראשית דרכם לפתח את המיזם משלב המחקר והפיתוח ועד לייצור ושיווקו, וכן עידוד שיתופי פעולה בין מוסדות אקדמיה, מכוני מחקר והתעשייה בתחום פיתוח טכנולוגיות מים ופיתוח טכנולוגיות לייצור חשמל באמצעות אנרגיה מתחדשת.

מרכזים אלו ישמשו מוקד למחקר יישומי בתחומי טכנולוגיות מים ואנרגיות מתחדשות ובהם ירוכז ידע וניסיון משולב של הגורמים המרכזיים הפעילים בתחומים אלו מהאקדמיה ומהתעשייה.

מדינת ישראל הקצתה למרכז הטכנולוגי בתחום המים תקציב ייעודי ל-5 שנים

רשאיות להשתתף בתכנית חברות רב-לאומיות זרות בעלות הכנסות שנתיות של לפחות 10 מיליארד דולר ארה"ב הפועלות בענפי הפיננסים. שיעורי התמיכה הממשלתית בתכנית זו הינם 40% מהתקציב הכולל המאושר לפרויקטים שיבוצעו בשנה הראשונה והשנייה מיום תחילת פעילותו של המרכז, 30% בשנה השלישית והרביעית ושיעור של 25% בשנה החמישית. פרויקטים אשר יבוצעו בפרופרייה יזכו לשיעורי תמיכה של 50% בשנה הראשונה והשנייה, 40% בשנה השלישית והרביעית ושיעור של 35% בשנה החמישית. מדינת ישראל הקצתה לתכנית תקציב ייעודי ל-5 שנים של 100 מיליון ש"ח. אישור הפרויקטים הינו רב שנתי ולא יעלה על תקופה של 5 שנים. ועדת המחקר הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

קרו "מימד" - מו"פ ליישום דואלי צבאי/בטחוני ומסחרי

תכנית חדשה בהתווית להקמת קרו סיוע חדשה - קרו "מימד", הקרו תעסוק בקידום מחקר ופיתוח בעל יישומים דואליים צבאי/בטחוני ומסחרי. הקרו הינה מיום משותף ואיגום משאבים בין: המדען הראשי במשרד התמ"ת, משרד האוצר ומפא"ת במשרד הביטחון. הקרו תופעל במסגרת המדען הראשי בתמ"ת, ויעמדו בראשה במשותף המדען הראשי וראש מפא"ת.

מטרת הקרו, לקדם יוזמות מו"פ, המוצעות על ידי חברות קטנות ובינוניות כולל מוסדות מחקר, לצורך קידום עם שלב הוכחת היתכנות. הפרויקטים יעסקו ביישומים וטכנולוגיות חדשניים בהם אי-וודאות גדולה וצריכים לתת מענה לצורך מבצעי מצד אחד, ולהיות בעלי פוטנציאל מסחרי בשווקים הבינלאומיים מהצד השני.

ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

במהלך שנת 2011 צפוייה להתפרסם הוראת מנכ"ל למסגרת זו.

בסך 35 מיליון ש"ח, ולמרכז הטכנולוגי בתחום אנרגיות מתחדשות תקציב ייעודי ל-5 שנים בסך 57 מיליון ש"ח. כל מרכז יופעל על ידי זכיון מהסטטור הפרטי, אשר יהיה מורכב משילוב של משקיע אסטרטגי ומרכז מחקר אקדמי. הזכיון הפרטי אשר יקבל את הזכיון להקמת כל מרכז והפעלתו מחויב להשקיע ממקורותיו לפחות את אותו הסכום אותו משקיעה המדינה.

מסלול מרכז טכנולוגי לאנרגיה מתחדשת בנגב ובערבה מופעל במסגרת הוראות מנכ"ל 8.14 החל מנובמבר 2009.

הוראת מנכ"ל למרכז הטכנולוגי למים בשדה בוקר ו'קול קורא' לקבלת הצעות להקמתו והפעלתו של המרכז צפוייה להתפרסם במהלך שנת 2011.

ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

מו"פ עסקי בחקלאות

מסלול לעידוד פיתוח מוצרים חקלאיים ברי מכירה המיועדים לייצוא. התכנית מופעלת במסגרת הוראת מנכ"ל 4.9 החל משנת 1994.

לשכת המדען הראשי הינה הזרוע הביצועית להפעלת תכנית זו המתוקצבת כולה על ידי משרד החקלאות, בדיקה טכנולוגית של הבקשות נעשית על ידי לשכת המדען הראשי. ועדה מקצועית משותפת עם משרד החקלאות הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

מרכזי מו"פ פיננסי

תכנית חדשה בלשכת המדען הראשי המופעלת במסגרת הוראת מנכ"ל 8.17 החל מאוגוסט 2010.

התכנית מיועדת לעודד גופים פיננסיים רב-לאומיים זרים להקים במדינת ישראל מרכזי מחקר ופיתוח אשר ישמשו את התעשייה הפיננסית העולמית, וזאת מתוך מטרה לפעול להרחבת הבסיס הטכנולוגי של התעשייה בישראל ולפיתוח וייצור מנוע צמיחה חדש למשק הישראלי בענפי הפיננסים.

מסלולי סיוע לתעשייה המסורתית

תעדוף התעשייה המסורתית במסגרת קרן המו"פ

מטרת התכנית הינה לאפשר למפעלי התעשייה המסורתית לקדם ולהטמיע בהתמדה תהליכי חדשנות טכנולוגית.

התכנית הושקה באוקטובר 2005, במטרה לסייע למפעלי התעשייה המסורתית לפתח אסטרטגיה חדשה המבוססת על בידול טכנולוגי, ובכך ליצור למפעל יתרונות תחרותיים בשוק המקומי והעולמי.

המשק הישראלי אופייני בהתפתחות מהירה של סקטור ההיי-טק לעומת דריכה במקום ואף נסיגה של סקטור התעשייה המסורתית. התעסוקה בתעשייה המסורתית בישראל, מהווה כ-2% מכלל העובדים בתעשייה כולה, וסיכויי ההישרדות לאורך זמן, מוטלים בספק, באם לא יתחולל בה מהפך אסטרטגי בתחום החדשנות הטכנולוגית ליצירת יתרונות תחרותיים ומיצוב בשוק העולמי.

במסגרת העדפת תכניות מו"פ של התעשייה המסורתית, ניתן שיעור תמיכה מקסימאלי של 50% לתכנית מאושרת. יחד עם זאת, בחינת הפרויקטים נעשית במסגרת הקריטריונים המקובלים, כלומר בסיס ההחלטה הינו איכות הפרויקט וניתן דגש לקריטריון החדשנות בכל פרויקט.

החל מספטמבר 2009 ועד דצמבר 2012 חברות שהגישו את בקשתם במסגרת תכנית עידוד התעשייה המסורתית פטורות במשך שנתיים מתשלום התמלוגים ממכירת המוצרים הנתמכים, זאת כהטבה ייחודית לעידוד המו"פ בקרב התעשייה המסורתית.

חלק הארי של חברות התעשייה המסורתית הפונות ללשכת המדען הראשי מורכב מחברות קטנות ובינוניות, מרבית חברות אלו חסרות תשתית מחקרית מבוססת או גישה למו"פ. יישום התכנית לתמיכה בתעשייה המסורתית בלשכת המדען הראשי וההטבות הייעודיות לתחום זה מביאות לחיזוק התשתית המחקרית שלהן ולשינוי בגישתן למו"פ.

השקעות מוסדיים ישראלים בהיי-טק

תכנית לעידוד השקעות של גופים מוסדיים ישראלים בתעשיות עתירות הידע בישראל. התכנית הושקה בינואר 2011 בשיתוף פעולה של משרד האוצר ולשכת המדען הראשי.

התכנית מהווה חלק ממכלול כלים שמפעילה הממשלה להבטחת המשך צמיחתו של ענף ההיי-טק, המהווה בשני העשורים האחרונים הקטר המרכזי לצמיחה במשק הישראלי, מרכיב מרכזי ביצוא הישראלי ומקור חשוב ליצירת מקומות תעסוקה. התכנית באה, בין השאר, על רקע המשבר הכלכלי העולמי וקשיי המימון שנבעו ממנו.

התמיכה הממשלתית באה לידי ביטוי על ידי הגנה חלקית בהיקף של עד 25% מהפסדים, במידה שיחולו, על השקעות של גופים מוסדיים בתעשיות עתירות ידע הפועלות בישראל.

מדינת ישראל הקצתה לתכנית תקציב ייעודי של 200 מיליון ש"ח.

למידע נוסף לגבי תכניות קרן המו"פ

ולמידע נוסף לגבי כל התכניות הנ"ל בלשכת המדען הראשי:

אתר אינטרנט לשכת המדען הראשי

www.moital.gov.il/madan.htm

קליטת בקשות: klita@ocs.moital.gov.il

תקציבים: tiktzuv@ocs.moital.gov.il

תשלומים: tashlumim@ocs.moital.gov.il

שינויים תקציביים: shinuyim@ocs.moital.gov.il

סגירת תיקים: sgira@ocs.moital.gov.il

תמלוגים: tmura@ocs.moital.gov.il

אנשי קשר: www.moital.gov.il/madan.htm

מכירת מו"פ לתעשייה המסורתית

כלי משלים אשר לשכת המדען הראשי מפעילה לטובת התעשייה המסורתית. התכנית מיועדת לסייע לתעשייה המסורתית שאינה יודעת כיצד לבנות יחידות מו"פ ולבצע חדשנות. מטרת התכנית הינה יצירת שינוי ארגוני - תרבותי בחברות מענפי התעשייה המסורתית, הכולל הנחלת ערכים ושיטות עבודה לביצוע מתמיד של חדשנות ומו"פ הנגזר מדרישות השווקים. ועדה מקצועית הינה הגורם המאשר את התכנית במסגרת זו.

סיוע למכוני מחקר

התמיכה במכוני מחקר נעשית בהתאם להוראה מכח החוק לעידוד מו"פ בתעשייה. הסיוע למכוני המחקר ניתן בשני ערוצים: מסלול תמיכה בתכניות מו"פ, כאשר השתתפות התעשייה בתכנית הינה חובה ובמינומם של 10% מהיקף הוצאות המו"פ, ומסלול סיוע לקניית ציוד מדעי. מכוני המחקר הפונים לקבלת סיוע מתחלקים לשתי קבוצות - בקבוצה הראשונה - מכוני מחקר המשרתים את התעשייה המסורתית: מכון המתכות, מכון הפלסטיקה והגומי ומכון הקרמיקה. בקבוצה השנייה - מג"ל (מרכז ידע גליל עליון) אשר עיסוקו העיקרי הוא תחום מדעי החיים. בשנת 2010 הושלם מיזוג בין מכון הקרמיקה והפלסטיקה. מיזוג זה הביא להתמקדות המחקר בתחום הקרמיקה, בתחום ענף הבניה בכלל ובניה ירוקה בפרט. החל משנת 2008, חל גידול משמעותי בהיקף התקציבי המוקצה לתמיכה במכוני מחקר ושיעורו עומד כיום על כ-10 מליון ש"ח. עליה תקציבית זו נובעת, בין היתר, ממדיניות לשכת המדען הראשי לסייע לתעשייה המסורתית מאחר ומרבית מכוני המחקר הנהנים כיום מהסיוע, משרתים תעשייה זו. ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

מסורטק

תכנית חדשה בהתהוות להגברת המו"פ בתעשייה המסורתית, ופתיחת הזדמנויות לשווקים חדשים, קצת פחות מסורתיים. במסגרת התכנית ישתפו פעולה חברות מהתעשייה עתירת הידע עם חברות מהתעשייה המסורתית לביצוע בדיקת היתכנות למוצר חדש שיוכל להשתלב בפורטפוליו של החברה המסורתית.

במהלך שנת 2011 צפויה להתפרסם הוראת מנכ"ל למסגרת זו. ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

מסלולי סיוע ליזמים/חברות מתחילות

תכנית תנופה

מסלול סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים, בשלב ה-Pre-seed, המסלול פועל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.9 החל משנת 2001. מטרת תכנית תנופה הינה לעודד יזמות טכנולוגית על ידי תמיכה בפעילות הנדרשת מיזמים בראשית צעדיהם, כדי לקדם רעיון טכנולוגי חדש לקראת מימוש תעשייתי. במסגרת זו ניתנת תמיכה ליזום בשלב הקדם מו"פ של תכניתו לצורך הוכחת היתכנות טכנולוגית ו/או ישימות עסקית, ולצורך ביצוע כל פעילות הנדרשת למסחור ולפיתוח כגון: תכנון, הרכבה וניסוי של דגם/אב טיפוס של רעיון, הכנת בקשות לרישום פטנט, ביצוע חקר ישימות עסקית, הכנת תכנית עסקית, השתתפות בתערוכות, הכנת חומר פרסומי, ייעוץ מקצועי וכיזא בזה. התמיכה הינה בשיעור השתתפות של עד 85% מהתקציב המאושר עד לתקרת מענק של 250,000 ש"ח. למסלול זה רשאים לפנות היום הבודד, חברות הזנק צעירות ומפעלים קטנים. מרבית המיזמים המוקמים בסיוע תכנית זו הופכים בהמשך לחברות

סטרט-אפ עצמאיות, שבראשה עומד המדען הראשי וחלקן ממשיכות לפתח במסלול החממות הטכנולוגיות.

ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

למידע נוסף לגבי תכנית תנופה:

דואר אלקטרוני: avinoam@tnufa.org.il

אתר אינטרנט: www.tnufa.org.il

אתר אינטרנט לשכת המדען הראשי
www.moital.gov.il/madan.htm

חממות ליזמות טכנולוגית

מסלול לעידוד יזמות טכנולוגית, על ידי יצירת מערך סיוע שיאפשר לבעלי רעיונות בתחום הטכנולוגי בראשית דרכם לבצע את עבודת המחקר והפיתוח וההתארגנות הנדרשת כדי לממש את רעיונם על ידי פיתוחו למוצר עסקי ולהביאו למצב המאפשר גיוס הון פרטי. התכנית מופעלת במסגרת הוראות מנכ"ל 8.2, 8.3, 8.4, 8.12 החל משנת 2003.

החממות ליזמות טכנולוגית מאפשרות ליזמים מתחילים, בעלי רעיונות טכנולוגיים חדשניים, מסגרת תומכת לפתח את הרעיון שלהם למוצר מסחרי המיועד בעיקר ליצוא ולהקים חברה יצרנית עסקית בישראל. המדינה מממנת את השלב הקריטי של הפיתוח על מנת להתניע אותו ותקופת הפעילות בחממה מגדילה באופן ניכר את סיכוייה של החברה שהוקמה - לגייס השקעה פיננסית, להתחבר לשותף אסטרטגי ולצאת מן החממה כעסק עצמאי. במסגרת החממה נהנה הפרויקט מהערך המוסף של החממה הכולל מלבד מקום ותשתיות, סיוע אדמיניסטרטיבי, ייעוץ משפטי ורגולטורי, הנחיה מקצועית וכן ליווי ניהולי עסקי וסיוע במציאת שותפים אסטרטגיים וגיוס הון נוסף.

התכנית פתוחה מיום הקמתה ועד היום לכל המגזרים התעשייתיים. כיום פועלות 23 חממות טכנולוגיות, 2 חממות תעשייתיות, וחממה אחת ייעודית לביוטכנולוגיה.

החממות פרוסות בכל רחבי הארץ, מתל חי בצפון ועד שדה בוקר בדרום. פרויקט הנקלט בחממה מקבל הלוואה מהמדינה בשיעור של 85% מההוצאות המוכרות ועד לגובה של 2.1 מיליון ש"ח לתקופה של שנתיים, כאשר פרויקטים בתחום הביוטכנולוגיה והפארמה זכאים לתמיכה גם עבור שנה שלישית בחממה.

מתוך 24 החממות הטכנולוגיות, 15 חממות פועלות בפריפריה ובאזורי פיתוח, ו-3 חממות פועלות בירושלים.

ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

חממה תעשייתית מבוססת טכנולוגיה

החל משנת 2008 פועלות 2 חממות תעשייתיות בחיפה ובערד. חממה תעשייתית מיועדת לביסוס התעשייתי של חברות מוטות טכנולוגיה/הנדסה או חברה שעיקר מוצריה מוטי עיצוב תעשייתי, אשר עברו את שלב הוכחת ההיתכנות הטכנולוגית, והמיועדות לבצע פעילות תעשייתית-מסחרית עצמאית (לרבות ענף התוכנה ומעבדות).

ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

תכנית "יזמים צעירים"

התכנית מיועדת לעידוד וחינוך נוער ליזמות עסקית, תוך הפעלה והתנסות מעשית בשילוב עם החממות הטכנולוגיות, והיא פועלת במסגרת בתי ספר על-יסודיים. תכנית החממות מלווה תכנית זו, במטרה להכשיר את הדורות הבאים של היזמים בישראל. במסגרת התמיכה, נחשפים כל המחזורים

כ-142 מיליון USD. מהם כ-20% בשנת 2009. 'משולש המימון' שתואר לעיל חל גם על מרכזים אלה.

במסגרת מרכז המו"פ לננוטכנולוגיה בטכניון נרכש ציוד תשתיתי יקר-ערך שימש גם חוקרים מאוניברסיטאות אחרות וחברות מהתעשייה. מרכזי הננוטכנולוגיה מעודדים יצירת יוזמות למסחר הידע בהעברת טכנולוגיות לתעשייה, ליזמי חברות הזנק ולשת"פ ארוך טווח במסגרות כמו תכניות מגנט ותכניות אחרות.

בכל המרכזים, הושבו לארץ יותר מ-40 מדענים, שנקלטו בששת מוסדות המחקר בתחומי מחקר מגוונים בתחום הננוטכנולוגיה.

מבוא - המכון הלאומי לביוטכנולוגיה בנגב

במהלך שנת 2005 החליטה ממשלת ישראל על הקמת המכון הלאומי לביוטכנולוגיה באוניברסיטת בן-גוריון שבנגב. עלות הקמת המכון 90 מיליון USD, מזה השתתפות ממשלתית בסך 30 מיליון USD. ב-2009 נחתם הסכם ההתאגדות הרשמי בין השותפים להקמת המכון: אוניברסיטת בן גוריון וממשלת ישראל. בפועל המכון הותנע והחל בפעילות כבר בסוף 2007. מימון חלקה של המדינה בהיקף של 126 מיליון ש"ח ל-7 שנים הינו איגום משאבים בין: המדען הראשי, ות"ת, משרד האוצר, והמשרד לפיתוח הנגב והגליל.

הקמת המכון הינה עוד נדבך בקידום סקטור הביוטכנולוגיה, שמוגדר בלשכת המדען הראשי כתחום טכנולוגי מועדף.

פעילות המכון הלאומי לביוטכנולוגיה באוניברסיטת בן גוריון מעמיקה את הפעילות הטכנולוגית והמחקרית בנגב ונועדה לייצר ולבנות תשתיות טכנולוגיות לשימוש התעשייה הישראלית בטווח הארוך.

הגורם המלווה את התכנית הינה וועדת היגוי מטעם המדינה בהשתתפות המשרדים השותפים למימון התכנית. עד היום המכון קלט 13 מדעים חוזרים בתחומי מחקר מגוונים בתחום הביוטכנולוגיה.

של יזמים צעירים לתכנית החממות ולפעילות המתנהלת בה. פרויקטים נבחרים, בעלי אופי טכני וחדשנות, מאמצים על ידי חממות וזוכים להדרכה והכוונה מקצועיים.

במהלך 2011 יבחר זכיון להפעלת תכנית "יזמות צעירה".

למידע נוסף לגבי תכניות החממות:

דואר אלקטרוני: hamamot@ocs.moital.gov.il

אתר אינטרנט: www.incubators.org.il

אתר אינטרנט לשכת המדען הראשי
www.moital.gov.il/madan.htm

מסלולים לעידוד מו"פ בתחומי הננוטכנולוגיה הביוטכנולוגיה

מרכזי ננוטכנולוגיה באקדמיה

תכנית סיוע שמטרתה ליצור ולפתח תשתית טכנולוגית לשימוש התעשייה, זאת מתוך ראייה ארוכת טווח כי מדינות שישקיעו בהווה בתחום הננוטכנולוגיה, יעמדו בחזית התעשייתית של המדינות המפותחות בעוד מספר שנים.

המכון לננוטכנולוגיה בטכניון הוקם בשנת 2005 בהשקעה כוללת של 78 מיליון USD לתקופה של 5 שנים, במימון משולש של: הטכניון, קרן פילנתרופית וממשלת ישראל. מימון ממשלת ישראל התבצע על ידי חברי הפורום לתשתיות לאומיות ("פורום תכ"מ"), בו חברים לשכת המדען הראשי, ות"ת, משרד האוצר ומפא"ת במשרד הביטחון.

בהמשך, בשנת 2007, הוקמו מרכזי ננוטכנולוגיה ב-5 מוסדות מחקר נוספים: מכון ויצמן, האוניברסיטה העברית, אוניברסיטת תל-אביב, אוניברסיטת בר-אילן, ואוניברסיטת בן-גוריון. היקף ההשקעה המצרפי במרכזים אלו הוא

קרן למדעי החיים Life Sciences Funds

בשנת 2010 הושקה הקמת קרן ייעודית למימון פרויקטים של חברות ישראליות בתחום מדעי החיים (Life Sciences Funds) בדגש ביופארמה, כמיזם משותף של לשכת המדען הראשי, משרד האוצר והסקטור הפרטי. הממשלה תקצה לקרן עד 80 מיליון USD.

תחום הביימדר, המתאפיין בעולם בשיעורי צמיחה דו-ספרתיים לאורך שנים, הנו עתיר פוטנציאל כלכלי אך גם עתיר סיכון. בישראל ניכר כשל השקעות בחברות בתחום זה נוכח מודל המימון קצר המועד של קרנות הון סיכון והעדור חברות ביו-פארמה כשותף אסטרטגי (למעט חברת טבע).

בהתבסס על ניסיון של מדינות אחרות, לביו-פארמה ולמכשור הרפואי פוטנציאל להיות מנוע הצמיחה העתידי של המשק הישראלי. מחד קיים בישראל היקף מרשים של פעילות מדעית איכותית, שיעור גבוה של רישום פטנטים וכמות גבוהה יחסית של בעלי תארים בתחום מדעי החיים. מאידך, התוצאות התעשייתיות נמוכות: חברות ישראליות בתחום אינן מגיעות לשלבים מסחריים בארץ, וכ-90% מתוכן מעסיקות פחות מ-50 עובדים. פער זה מוסבר בעיקר במחסור במימון הנובע מרמות הסיכון הגבוהות, מהיקפי ההשקעה הגדולים הנדרשים ומאופק ההשקעה הארוך המאפיינים את הענף (במיוחד בפיתוח תרופות). מצב זה מביא לנשירת פרויקטים ו-EARLY EXITS.

מטרות נוספות של הקרן הן ליצור מקומות תעסוקה איכותיים שיאפשרו להחזיר לישראל מדענים חוזרים, לייבא לישראל ידע וניסיון ינהיג בינלאומי בתחום הביו-פארמה, וליצור תשתית להקמת תעשיית השקעות בענף.

במהלך 2010 הותנעה הקמת קרנות מדעי החיים בגיבוי ממשלתי במתכונת קרנות הון סיכון. מבנה הקרנות יהיה דומה ככל הניתן למבנה קרן הון סיכון. אורך חי הקרנות יהיה 10 שנים לכל הפחות, משך תקופת ההשקעה 5 שנים.

שותפות הממשלה בקרנות תהיה כשותף מוגבל (Limited Partner) "נחות", הוספו ראשון את ההפסד ולוקח לעצמו רק חלק מהרווח. בכך, תגדיל המדינה את הרווח של השותפים המוגבלים הנוספים ותגן עליהם במקרה של הפסד. ספיגת ההפסד הראשון בידי המדינה נועדה להפיג את חששות

המשקיעים המוסדיים הישראליים, אשר, להבדיל ממשקיעים מוסדיים אמריקאיים, נוטים להשקיע בהיקף נמוך ביותר בקרנות הון סיכון בכלל ובתחום הביימדר בפרט.

צת"ם - ציוד לחברות שירות במדעי החיים

תכנית חדשה בתחום מדעי החיים, תחום בו המחקר והפיתוח נשען על פעילויות עם התמחות נקודתית ועל ציוד עתיר מימון הנדרש למימוש התהליכים. המחקר והפיתוח בתחום מדעי החיים, מבוצע בגופי מחקר ציבוריים ובחברות תעשייתיות, כאשר יש קישוריות חשובה בין שתי קהילות אלה.

החברות הישראליות בתחום מדעי החיים, שמרביתן צעירות ועיקר פעילותן עדיין בשלב המו"פ, מוסיפות בגופים מקצועיים, שחלקם פועלים על בסיס מסחרי וחלק אחר נמצא במוסדות רפואיים ובמוסדות מחקר, אלא שאין מספיק תשתית בתחום, והחברות נאלצות לצאת לספקים בחו"ל כדי לקבל שירותי מו"פ בסיסיים.

כדי לבסס את תעשיית מדעי החיים בישראל ולאפשר יותר פעילות לביצוע בארץ, יש צורך לעודד את ההרחבה של היכולות הקיימות והרחבת מגוון השירותים שאינם קיימים.

מטרת תכנית צת"ם, לאפשר לגופים העוסקים במתן שירותי מו"פ במדעי החיים, לקבל סיוע כספי ברכש ציוד עתיר מימון ואפשרות להרחיב שירותים לכלל הגורמים העוסקים במו"פ בתחום מדעי החיים, בתעשייה ובגופי המחקר, ובכך לבצע יותר פעילויות מו"פ בתוך מדינת ישראל, ולחזק את התשתיות הבסיסיות לחברות ישראליות הפעילות בתחום מדעי החיים.

המסלול מופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.16 החל מספטמבר 2010. ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

מסלולי מגנט – לעידוד פיתוח טכנולוגיה גרנית והגברת השת"פ בין האקדמיה לתעשייה

תכניות מגנט (מחקר ופיתוח גנרי טרום תחרותי) פועלות במסגרת לשכת המדען הראשי במטרה לחזק את היתרון התחרותי הטכנולוגי ארוך הטווח של התעשייה בישראל על ידי תמיכה בפיתוח תשתיות טכנולוגיות גרניות שישמשו פלטפורמה לפיתוח מוצרים עתידיים.

תכניות מגנט כוללות חמישה מסלולי סיוע למו"פ טכנולוגי תעשייתי בתחום תשתיות טכנולוגיות: מאגד, איגוד משתמשים, מגנטון, נפר, וקמין. ועדה מקצועית, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

מאגדי מגנט

התאגדות של מספר תאגידים תעשייתיים ומוסדות מחקר אוניברסיטאיים לביצוע פיתוח עצמי של טכנולוגיות גרניות. התאגידים ב"מאגד" מפנים את היכולות שנרכשו במגנט לפיתוח מוצרים המבוססים על טכנולוגיות אלה. שיעור המענק הניתן במסגרת זו לחברה תעשייתית הינו 66% ולמוסד המחקר עד 80%.

המסלול מופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.5 החל משנת 2000.

איגודי משתמשים

פעילות משותפת של קבוצת תאגידים תעשייתיים במסגרת של "איגוד משתמשים בטכנולוגיות מתקדמות" לצורך הפצה, הטמעה לימוד והדגמה של טכנולוגיות גרניות מתקדמות בתחומי עיסוקם (יחד לומדים מניסיונם של אחרים).

שיעור המענק הניתן במסגרת זו הינו 66% עבור התארגנות ופעילות האיגוד. אין תמיכה בפעילות החברות במסגרת האיגוד.

המסלול מופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.5 החל משנת 2000.

מגנטון

מטרת מסלול "מגנטון" הנה עידוד העברת טכנולוגיות מהאקדמיה לתעשייה, על מנת לממש את הישגי המחקר האקדמי ליישום תעשייתי, ולפיתוח מוצר בעל פוטנציאל כלכלי. התכנית מתבססת על שיתוף פעולה דואלי בין קבוצת מחקר מהאקדמיה לבין חברה תעשייתית.

שיעור המענק הניתן במסגרת זו יהיה עד 66% מהתקציב המאושר לתקופה של עד 24 חודשים.

המסלול מופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.6 החל משנת 2001.

נופר

מטרת מסלול "נופר" היא לגשר בין המחקר הבסיסי למחקר היישומי. הרציול הוא לתמוך במחקר יישומי באוניברסיטאות ולכוונו למימוש תעשייתי, על מנת להגביר את הפוטנציאל היישומי של מחקרים אקדמיים באמצעות ההזדמנות לכוונו לתחום תעשייתי בעל פוטנציאל כלכלי.

מחקר יישומי ראשוני הינו מחקר שאינו זוכה להיתוך על ידי האוניברסיטאות, שכן אינו מחקר בסיסי, ואינו בשל דיו על מנת להיתוך על ידי התעשייה או במסגרת מסלול "מגנטון".

הפעילות מבוצעת רק באקדמיה כנדבך משלים למחקר הבסיסי, וכשלב מכין לקראת המשכו למו"פ תעשייתי במסגרות אחרות.

מחקר נופר זכאי למענק של עד 90% מהתקציב המאושר, וכל זכויות הידע שייכות למוסד המחקר.

לכל פרויקט נופר צריכה להיות חברה תעשייתית מלווה שתוכל להנחות מקצועית את המחקר ולהשתתף במימון 10% מעלותו. בסיום המחקר החברה המלווה תקבל זכות ראשונים לניהול מ"מ עם מוסד המחקר.

התכנית מוגבלת לתחומי הביוטכנולוגיה והננוטכנולוגיה בלבד ולשנת מחקר אחת.

המסלול מופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.7 החל משנת 2005.

קמין - קידום מחקר יישומי באקדמיה

תכנית חדשה לעידוד המחקר היישומי באקדמיה למחקרים שטרם בשלו לכניסת גורמים עסקיים. הפעילות תבצע כולה במעבדות מוסדות המחקר, והמימון המשלים יגיע מהמוסד עצמו. המוסד יוכל לשכור מומחים לסיוע בהכוננת המחקר ליישומים בעלי פוטנציאל למימוש בתעשייה בישראל.

פרויקט "קמין" יוכל להיות לתקופה של עד 24 חודשים, והמענק יהיה בשיעור של 85%-90% אחוז מהתקציב המאושר. המסלול מופעל במסגרת הוראת מנכ"ל 8.18 החל משנת 2011.

למידע נוסף לגבי תכניות מגנט:

מאגד, אגוד משתמשים, מגנטון, נופר וקמין

דואר אלקטרוני: info@magnet.org.il

אתר אינטרנט: www.magnet.org.il

אתר אינטרנט לשכת המדען הראשי

www.moital.gov.il/madan.htm

מסלולים לשיתוף פעולה בינלאומי במו"פ

מדינת ישראל מקדמת שיתוף פעולה בינלאומי במו"פ בין חברות תעשייה ישראליות לחברות זרות, במטרה לסייע לחברות הישראליות לייצר שיתופי פעולה אסטרטגיים עם חברות מתאימות בחו"ל, ובאופן זה לשפר את כושר התחרות של החברות הישראליות וחדירתן לשווקים הבינלאומיים.

נצרו מספר מודלים של שת"פ בינלאומי במו"פ:

1. קרנות דו-לאומיות.
2. הסכמי שת"פ במו"פ עם תאגידים רב-לאומיים.
3. ISERD תכנית המסגרת למו"פ של האיחוד האירופי.
4. נציבות המדע והטכנולוגיה ישראל-ארה"ב.
5. הסכמים דו-לאומיים לתמיכה מקבילה.
6. הסכמים רב-לאומיים - מסגרות בינלאומיות באירופה לשת"פ במו"פ.

קרנות דו-לאומיות

קרנות שמפעילה לשכת המדען הראשי כתוצאה מהסכמים שנחתמו בין ממשלת ישראל לבין ממשלות המדינות השותפות בכל קרן, כאשר כל מדינה מקצה לקרן הדו-לאומית כסף שנועד למימון מחקר מו"פ משותפים בין חברה ישראלית לבין חברה מהמדינה השותפה לקרן. המענקים שניתנים במסגרת זו הם עד 50% מהוצאות המו"פ של כל חברה מכל מדינה.

שם הקרן	מדינה	כתובת אינטרנט
Bird	ארה"ב	www.birdf.com
CIIRDF	קנדה	www.ciirdf.ca
SIIRD	סינגפור	www.siirdf.com
KORIL	קוריאה	www.koril-rdf.or.kr

ועדה מקצועית בכל קרן, שבראשה עומד המדען הראשי, הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה מתבצע על ידי הקרנות.

הסכמי שת"פ במו"פ עם תאגידים רב-לאומיים

מסלול שמטרתו לעודד שיתופי פעולה בין חברות הזנק ישראליות לתאגידים גלובליים.

במסגרת זו, יוזם המדען הראשי הסכמים לשיתוף פעולה במו"פ עם חברות גלובליות המובילות בתחומן. בהמשך מוזמנות חברות ישראליות לבצע עימהן פרויקטי מו"פ משותפים. ייעוד המענק, הוא פיתוח ו/או התאמת הטכנולוגיה, היישום או השירות של החברה הישראלית למוצרי התאגידים הרב-לאומיים. זכויות הידע במיזם המשותף אפשר שיהיו בבעלות משותפת של החברה הישראלית ושל התאגיד הרב-לאומי.

ועדת המחקר הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ במסגרת זו. יישום ההחלטות, מעקב ובקרה מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי.

עד היום נחתמו הסכמי שת"פ עם 19 חברות גלובליות:

אורקל, אלקטל-לוסנט, דויטשה טלקום, י.ב.מ, מרק, מיקרוסופט, סאן, קוקה קולה, אינטל, HP, ג'נרל אלקטריק, רנו-ניסאן, נובווייס, אבוס, ארקמה, בי.בראון, בריטיש טלקום, פוסקו וטלקום איטליה.

למידע נוסף לגבי תכנית שת"פ במו"פ עם תאגידים רב-לאומיים:

דואר אלקטרוני: avinoam@tnufa.org.il
אתר אינטרנט: www.tnufa.org.il

אתר אינטרנט לשכת המדען הראשי
www.moital.gov.il/madan.htm

ISERD תכנית המסגרת למו"פ של האיחוד האירופי

תכנית המסגרת למו"פ של האיחוד האירופי היא התכנית הגדולה ביותר בעולם לשיתוף פעולה מדעי ותעשייתי והינה האלמנט הפיננסי המרכזי של ERA – המרחב האירופי למחקר (European Research Area) המתהווה באירופה.

התכנית מתחדשת מדי כמה שנים, כאשר התכנית הנוכחית היא תכנית המסגרת השביעית FP7 – תכנית בת שבע שנים 2007-2013 אשר תקציבה הכולל הוא כ-50 מיליארד יורו.

התכנית מעניקה מימון ליצירת קונסורציום עם שותפים אירופים לפעילות מחקר ופיתוח של התעשייה, האקדמיה, מכוני מחקר, ארגונים ציבוריים ופרטיים. ההשתתפות בתכנית פותחת בפני גופים ישראלים שער להשתלבות אסטרטגית במסגרות המחקר, הפיתוח והשיווק של אירופה.

בכל שנה מתפרסמים קולות קוראים להגשת הצעות מחקר במגוון תחומים. המחקר מתנהל במסגרת של קבוצות מחקר (קונסורציה) שמגישות באופן קולקטיבי את הצעותיהן ישירות לאישור בבריטל.

ישראל היא המדינה היחידה מחוץ לאירופה השותפה בתכנית. התכנית מעניקה לגופים ישראליים הזדמנות ליצירת שיתופי פעולה עסקיים ומחקריים עם גופים מובילים באירופה ופותחת להם שער להשתלבות אסטרטגית

במסגרות המחקר, הפיתוח והשיווק של אירופה במאה ה-21. בזכות המחקר המשותף והצמוד בין החברים בקבוצות המחקר המונות בין 1-6 שותפים, המשתתף נהנה מידע טכנולוגי העולה בערכו על סכום המענק (מוניטין, עבודה משותפת עם ספקים ולקוחות אירופים וכן שימוש במתקני ומרכזי מו"פ ייחודיים של האיחוד האירופי).

ISERD – המנהלת הישראלית לתכנית המסגרת למו"פ של האיחוד האירופי, הינה הגוף הממלכתי המופקד על שילוב מדינת ישראל ב-ERA – המרחב האירופי למחקר. ייעודה הוא קידום השתתפותם של גופים ישראלים בתכנית המסגרת. ISERD הוקמה על ידי ממשלת ישראל ופועלת מלשכת המדען הראשי. המדען הראשי משמש יו"ר ועדת ההיגוי של ISERD שבה שותפים גם משרד המדע והטכנולוגיה, ות"ת, משרד החוץ ומשרד האוצר. ישראל עתידה להשקיע כ-500 מיליון יורו דמי ההשתתפות לשבע שנות התכנית השביעית.

במסגרת המרחב האירופי למחקר (ERA), בנוסף לתכנית המסגרת, מתנהלות מספר תכניות מחקר נוספות הממומנות על ידי הנציבות האירופית והמנהלות על ידי ISERD:

- תכנית CIP – תכנית נפרדת מהתכנית השביעית לקידום חדשנות תעשייתית, "פלטפורמות טכנולוגיות" (JTs) הממומנות במשולב מהתקציב הלאומי ומתקציב התכנית השביעית.
- תכנית COST למפגשי חוקרים המנוהלת על ידי משרד המדע והטכנולוגיה.
- תכנית AAL – לפיתוח טכנולוגיות לשירות אוכלוסייה בוגרת.
- תכנית ARTEMIS – למערכות משובצות מחשב
- תכנית ENIAC לננואלקטרוניקה

המענקים הניתנים לגופים שזוכים למימון המסגרת השביעית יכולים להגיע עד ל-75% מסך הוצאותיהם לביצוע הפרויקט ואף מעבר לזה. כמו כן הם פטורים לחלוטין מתשלום תמלוגים והחזרים.

מאז הצטרפות ישראל לתכנית המסגרת בשנת 1996, כ-13,000 גופי מחקר ישראלים השתתפו בתכנית וכ-3,040 זכו למימון. זהו שיעור הצלחה של כ-23% שהוא מעט מעל לשיעור הצלחה של אירופה כולה.

למידע נוסף על הניצבות:

דואר אלקטרוני: david@usistc.org.il

אתר אינטרנט: www.usistc.org

אתר אינטרנט לשכת המדען הראשי

www.moital.gov.il/madan.htm

הסכמים דו-לאומיים לתמיכה מקבילה

לשכת המדען הראשי יוזמת מסגרות והסכמים לשיתופי פעולה בינלאומיים ומשתתפת במימון תכניות המו"פ המאפשרות של החברות הישראליות. מתימו"פ הינו הגורם המפעיל והמתפעל את ההסכמים לשת"פ דו-לאומי. לשכת המדען הראשי מממנת עד 50% מהתקציבים המאושרים של החברות הישראליות, ובמקביל תומכות המדינות השותפות להסכם בחברות שלהן. ועדת המחקר בלשכת המדען הראשי הינה הגורם המאשר את תכניות המו"פ לשת"פ בינלאומי במסגרת זו. ישום החלטות, מעקב ובקרה עד לסגירת התיק מתבצע על ידי לשכת המדען הראשי. כיום מפעילה לשכת המדען הראשי הסכמי מו"פ משותפים עם 28 המדינות:

באירופה - צרפת, רוסיה, איטליה, גרמניה, יוון, דנמרק, הונגריה, טורקיה, פורטוגל, פינלנד, שבדיה, צ'כיה, הולנד וליטא.
באסיה ואוקיאניה - הודו, סין והפרובינציה ג'יאנגסו בסין, מדינת ויקטוריה באוסטרליה.
באמריקה הלטינית - ברזיל, ארגנטינה ואורוגוואי.
בצפון אמריקה - מדינות ניו יורק, מרילנד, ויסקונסין, וירג'יניה, קולורדו, אורגון ואונטריו-קנדה.

בכוונת לשכת המדען הראשי, להרחיב בשנת 2011 את רשת ההסכמים הדו-לאומיים באסיה, לפרובינציות נוספות בסין, מאחר וככלכלת השווקים המתעוררים באסיה מתאפיינת בצמיחה מואצת וטומנת בחובה פוטנציאל והזדמנויות עסקיות לחברות ישראליות והרחבת הסחר והיצוא.

תכנית המסגרת הנוכחית, מבוססת על ארבע אבני בניין עיקריות. פעילות התעשייה נמצאת בתכנית Cooperation שמועדת לעידוד שיתופי פעולה מדעיים בין אקדמיה ותעשייה. בתכנית זו התעשייה האירופית משתתפת ביחס של 30% והתעשייה הישראלית משתתפת ביחס של 55%.

למידע נוסף לגבי תכנית ISERD:

דואר אלקטרוני: marcel@iserd.org.il

אתר אינטרנט: www.iserd.org.il

אתר אינטרנט לשכת המדען הראשי

www.moital.gov.il/madan.htm

ניצבות המדע והטכנולוגיה ישראל - ארה"ב

ניצבות המדע והטכנולוגיה ישראל-ארה"ב והזרוע הביצועית שלה, קרן המדע והטכנולוגיה ישראל-ארה"ב, שהיא ארגון עצמאי ללא כוונת רווח, פועלת לקידום פעילות משותפת בין ישראל לבין ארה"ב בתחומי המדע והטכנולוגיה, לשם יצירת יתרונות כלכליים לשתי המדינות. הניצבות מגדירה מעת לעת תחומים מועדפים לפעילותה והם: ביו טכנולוגיה, טלקומוניקציה, טכנולוגיות מידע (עם דגש מיוחד על תוכנה לשימושים רפואיים), ננו טכנולוגיה, טכנולוגיות ירוקות (אנרגיה חלופית, טכנולוגיות מים) ובטחון פנים. מסלול הפעילות של הניצבות, עוסק בקידום תשתית לשיתופי פעולה ולהסרת מכשולים והרמוניזציה של תקנים, על מנת לשפר את אפשרויות שיתופי הפעולה בין שתי המדינות.

הקרן עוסקת בפעילויות לעידוד שיתופי פעולה טכנולוגי ומדעי בין שתי המדינות כמו יצירת קשרים אסטרטגיים, סדנאות, כנסים והקמת ארגונים המאגדים ענפים מן התעשייה. היא פועלת לחיזוק הקשר שבין תעשייה, ממשל ואקדמיה.

מתימו"פ

מרכז התעשייה הישראלית למחקר ופיתוח, הינו עמותה ממשלתית המשמש כזרוע ביצועית ליישום מדיניות לשכת המדען הראשי בתחום שיתוף פעולה בינ"ל במו"פ טכנולוגי תעשייתי. מימון פעילותו של מתימו"פ הינו מתקציב לשכת המדען הראשי.

מתימו"פ ממונה על יישום הסכמי השת"פ הדו-לאומיים והרב-לאומיים ופועל בשיתוף פעולה עם גופים וארגונים דומים במדינות השונות, ליצירת מפגשים בין חברות ישראליות זרות במסגרות שונות, לייזום פרויקטי מו"פ משותפים. מתימו"פ פועל לשיתופי פעולה אסטרטגיים עם חברות זרות לקידום תעשיית הטכנולוגיה הישראלית לשיוקים הבינלאומיים תוך כדי שיפור יכולת התחרות שלה.

הסכמים רב-לאומיים - מסגרות בינלאומיות באירופה לשת"פ במו"פ

תכנית יוריקה Eureka

יוריקה הינה מסגרת כלל עולמית גדולה לשת"פ במו"פ תעשייתי. זוהי תכנית כלל אירופית בתקציב שנתי של 1.5 מיליארד יורו בהשתתפות 40 מדינות כולל האיחוד האירופי עצמו וכולל ישראל, שהינה החברה הלא אירופית היחידה במעמד של חברה מלאה.

המדען הראשי חתם בשם מדינת ישראל על הסכם עם יוריקה EUREKA ולשכת המדען הראשי פועלת להרחבה והעמקה של ההשתתפות הישראלית במסגרות השונות של תכנית יוריקה האירופית.

במסגרת יוריקה אושרו ב-2010 כ-400 פרויקטים חדשים הממומנים על ידי תכנית המו"פ הלאומיות במדינות המשתתפות. התעשייה הישראלית פעילה במיוחד ביוריקה, ב-2010 חברות ישראליות נטלו חלק בכ-15% מכלל הפרויקטים.

המדען הראשי משמש כנציג הלאומי הישראלי בהנהלת "יוריקה", ומתימו"פ הינו הזרוע המבצעת מטעם לשכת המדען הראשי, ופועל להרחבת ההשתתפות חברות ישראליות במסגרות יוריקה השונות.

נשיאות יוריקה Eureka

לאור מעמדה הבולט של ישראל ביוריקה, בזכות מעורבותה הגבוהה והמוצלחת בתכנית, נקבע כי מיולי 2010 ועד יוני 2011 תכהן מדינת ישראל כנשיאה תורנית לארגון יוריקה. המדען הראשי לשעבר מונה לכהן כיו"ר נשיאות יוריקה בתקופה זו. במהלך תקופת הנשיאות יערכו 4-5 מפגשים בישראל של נציגי 40 המדינות החברות בארגון כולל נציגי האיחוד האירופי. הנשיאות מאפשרת לישראל לקדם ביוריקה יוזמות רלבנטיות לתעשייה הישראלית ולהשתתף בעיצוב דמותה של התכנית בשנים הקרובות.

תכנית יורוסטארס Eurostars

החל משנת 2008 מופעלת במסגרת "יוריקה" תכנית חדשה Eurostars, תכנית משותפת ליוריקה ולתכנית המסגרת השביעית של האיחוד האירופי. תכנית זו מיועדת להגדלה משמעותית של השתתפות חברות קטנות ובינוניות (SME's) ממגזר ההיי-טק, בתכניות שת"פ אירופיות, כולל חברות סטרט-אפ. תכנית זו הינה שיתוף פעולה ראשון מסוגו בהיקף כלל-אירופי בין תכניות המו"פ הלאומיות, לבין נציבות האיחוד האירופי, אשר מקצה תקציב תמיכה מיוחד לתמיכה בפרויקטי יורוסטארס.

תכנית EEN

מסגרת חדשה אירופית לקידום התחרותיות והחדשנות התעשייתית. התכנית תומכת בהעברת טכנולוגיות ומציאת שותפים עסקיים וטכנולוגיים ללא מימון של החברות המשתתפות. בתכנית שותפים גורמים נוספים כמו מכון הייצוא, התאחדות התעשיינים ומכון ירושלים כל אחד בתחום התמחותו. מתימו"פ מיישם את ההשתתפות הישראלית בתכנית, שה"כ כל שנה נחתמים כ-30 הסכמי שיתוף פעולה מסוגים שונים.

תכנית "גלילאו" Galileo

תכנית רב-לאומית אירופית לפיתוח מערכת ניווט ומיקום מבוססת לוויינים. מדינת ישראל הינה אחת משתי המדינות מחוץ לאירופה (השנייה היא סין) שהצטרפו לתכנית האירופית.

למידע נוסף לגבי תכניות יוריקה:

דואר אלקטרוני: eureka@matimop.org.il

אתר אינטרנט: www.eureka-israel.co.il

למידע נוסף לגבי תכניות השת"פ הבינלאומי במו"פ:

דואר אלקטרוני: rdinfo@matimop.org.il

אתר אינטרנט: www.matimop.org.il

אתר אינטרנט לשכת המדען הראשי

www.moital.gov.il/madan.htm



ממשלת ישראל הקצתה סכום של 100 מיליון ש"ח למימון השתתפות התעשייה הישראלית בתכנית גלילאו. מתימו"פ הינו הנציג הישראלי מטעם המדען הראשי לתכנית זו ומטרתו לעודד מעורבות מקסימאלית של התעשייה הישראלית במסגרת התכנית באמצעות השתתפות במכרזים לאספקת ציוד ותשתיות לתכנית וכן על ידי פרסום קולות קוראים לפיתוח יישומים מבוססי גלילאו. בתכנית הישראלית משתתפות כ-10 תעשיות מידי שנה.

תכנית "ונוס"

מסגרת איגום משאבים של לשכת המדען הראשי בשיתוף עם משרד המדע וסוכנות החלל הישראלית והצרפתית ותעשיות החלל בשתי המדינות, במסגרתו יפותח וישוגר לוויין במשקל קל למשימות תצפית וניטור סביבתי למטרות מחקר. הגורם למעקב וביצוע הינו משרד המדע.

תכנית "סזאר"

תכנית להקמת מערכת בקרה אווירית משוכללת באירופה, מיוזמתם של נציבות האיחוד האירופי וארגון "יורוקונטרול" - איגוד הבקרה האווירית האירופי. במסגרת התכנית מתוכנן לקום מאגד תעשיות ישראלי במגוון תחומים הרלוונטיים לתכנית. מטרת מתימו"פ במסגרת התכנית יהיה למקדם את ההשתתפות הישראלית בפרויקטים שיאושרו בתכנית ולשמר מוקדם הלאומי לפעילות "סזאר" בישראל.

תכניות המופעלות בלשכת המדען הראשי

- ← קרן המו"פ
- ← לפיתוח מוצרים ותהליכים
- ← מרכזי מו"פ של חברות גדולות בפריפריה
- ← הסדר מו"פ גנרי
- ← לחברה גדולה בודדת
- ← מרכזי מו"פ של חברות רב-לאומיות
- ← מרכזי מו"פ - אנרגיה ומים
- ← מו"פ עסקי בחקלאות
- ← מרכזי מו"פ פיננסי
- ← קרן "מימד"
- ← מו"פ ליישום דואלי צבאי/מסחרי
- ← השקעות מוסדיים בהיי-טק
- ← תעודף תעשייה מסורתית
- ← מכינת מו"פ לתעשייה המסורתית
- ← תמיכה בפרויקטים במכוני מחקר
- ← מסורטק
- ← שת"פ בין תעשייה מסורתית לתעשיית היי-טק
- ← תנופה
- ← סיוע ליזמים טכנולוגיים מתחילים
- ← חממות ליזמות טכנולוגית
- ← חממה תעשייתית
- ← יזמים צעירים
- ← מרכזי ננוטכנולוגיה באקדמיה
- ← המכון הלאומי לביוטכנולוגיה
- ← קרן למדעי החיים
- ← צת"ם
- ← ציוד לחברות שירות במדעי החיים
- ← מאגדי מגנ"ט
- ← מו"פ גנרי למאגד חברות+אקדמיה
- ← איגוד משתמשים
- ← הפצה והטמעת טכנולוגיות
- ← מגנטון
- ← שת"פ בין תעשייה לאקדמיה
- ← נופר
- ← תעשייה+אקדמיה (ביו/ננוטכנולוגיה)
- ← קמין
- ← קידום מחקר יישומי באקדמיה
- ← קרנות דו-לאומיות
- ← שת"פ במו"פ עם תאגידים רב-לאומיים
- ← תכניות מו"פ האיחוד האירופי FP7
- ← נציבות המדע והטכנולוגיה ישראל-ארה"ב
- ← שת"פ דו-לאומי לתמיכה מקבילה
- ← מסגרות לשת"פ רב-לאומי באירופה
- ← יוריקה Eureka